

Datum vergadering: 7 december 2023
Datum B&W: 14 november 2023

Portefeuillehouder: Marten Japenga
Auteur: Bart van der Horst

Onderwerp:

Investering maatregelen impuls en klimaatadaptatie in de buitenruimte 2024-2025 (2jr)

Voorgesteld besluit:

1. Een krediet van in totaal € 2.000.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsperiode 2024 en 2025.
2. Het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2023 te verlagen met €800.000 en het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2024 te verlagen met €900.000.
3. Het B Krediet "Klimaatadaptieve maatregelen" van de jaarschijf 2023 te verlagen met een bedrag van € 300.000.

Inleiding

In het coalitieakkoord 2022-2026 zetten we in op een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. De kwaliteit van de buitenruimte (zoals onze bestrating) moet volgens objectieve meetcriteria voldoende zijn. Op sommige plekken in ons dorp scoren we echter onvoldoende. Daarnaast bereiden we onze openbare ruimte voor op de gevolgen van klimaatverandering. We houden hierbij rekening met geplande reconstructiewerkzaamheden van onszelf, maar ook van onze partners zoals de nutsbedrijven, de glasvezelaanleg en projecten van Woonkracht10. In de begroting is rekening gehouden met een investering kwaliteitsimpuls voor de buitenruimte en daarnaast een investering voor klimaatadaptieve maatregelen. Om deze kwaliteitsverbetering te kunnen uitvoeren besteden we in 2024 en 2025 één miljoen per jaar extra aan het grootschalig verbeteren van voet- en fietspaden in de woonbuurten en het waar mogelijk en efficiënt omvormen van bestaande elementenbestratingen naar waterdoorlatende verhardingssoorten.

Naast de kwaliteitsverbetering van bestaande verhardingen voeren we ook de motie van de gemeenteraad uit van 23 januari 2023 om alle gemeentelijke speelplekken te voorzien van maatregelen die aangeven dat deze openbare plaatsen rookvrij zijn.

In Ablasserdam is het fijn wonen. Dat willen we graag zo houden. We werken aan een fit & groen dorp. Fit & groen wegen we altijd mee bij ontwikkelingen. Wij vergroenen en verduurzamen ons dorp, zodat we beter in staat zijn mee te bewegen met de klimaatverandering, maar ook omdat een groene leefomgeving een positieve uitwerking heeft op de gezondheid van onze inwoners.

In Ablasserdam ligt bijna 900.000 m2 elementenverharding en ruim 300.000 m2 asfalt in de openbare ruimte. Het deel van de stoepen en tegelfietspaden in de woonbuurten is circa 250.000 m2. Daar waar recentelijk reconstructie hebben plaatsgevonden is de kwaliteit nog voldoende en niet overal is groot onderhoud even hard nodig. We verwachten de kwaliteit van 10 km verhardingen per jaar te kunnen verbeteren. We gaan systematisch aan de gang. Daar waar per buurt geen reconstructies of andere werkzaamheden te verwachten zijn pakken we de verhardingen op en leggen deze recht, verwijderen kuilen en hobbels, vervangen waar nodig de oude verhardingen en hogen waar nodig de verhardingen op. We geven aandacht aan het bereikbaar houden of maken voor minder validen. Waar mogelijk vormen we parkeervakken of rijbanen om tot waterdoorlatende verharding of verwijderen overbodige verhardingen. Een goede kwaliteitsverbetering van de buitenruimte voor veilig gebruik door iedereen, want samen zijn we Ablasserdam.

Beoogd effect

We willen de kwaliteit van de leefomgeving in Alblasterdam een impuls geven. Op veel plaatsen is deze onder het gewenste onderhoudsniveau B(asis) gekomen. We willen op een comfortabele en veilige manier te voet en met de fiets over de paden kunnen gaan. Dit is extra van belang voor mensen die moeilijk ter been zijn. Naast het verwijderen van kuilen, hobbels en obstakels maken we de buurt ook zoveel mogelijk klaar voor de nodige aanpassingen voor waterberging in de bodem en het tegengaan van wateroverlast bij hevige regenval. De paden waar we maatregelen nemen zullen in principe een kwaliteit A hebben na de maatregel. omdat het binnen een bestaande omgeving wordt uitgevoerd kan het zijn dat door maatwerk en (ondergrondse) obstakels een opwaardering naar een B-kwaliteit het hoogste haalbare is. Met de vaststelling van het IMBK in de gemeenteraad van oktober 2023 is ook een intensiever beheer van de verhardingen mogelijk. We zorgen hiermee dat de kwaliteit van de buitenruimte hoger wordt en ook hoger blijft. De A- of B-kwaliteit die we aanleggen blijft daarmee ook gewaarborgd.

Argumenten

De afgelopen jaren is de kwaliteit van de voet- en fietspaden door slijtage verminderd. Het onderhoudsbudget was gericht op kleinschalig herstel. De bodem van Alblasterdam zakt door de aanwezigheid van slap veen in de bodem. Veen dat uitdroogt slinkt. Daarom moeten we ervoor zorgen dat (regen)water in de bodem kan komen en daar zo lang mogelijk blijft.

Een grootschalige en systematische investering in de gebruikskwaliteit van de buurten, rekening houdend met werkzaamheden van partners in de buitenruimte, is nodig om onze leefomgeving weer naar een niveau te brengen waar we trots op kunnen zijn en waar een ieder comfortabel en veilig mee vooruit kan.

Kanttekeningen

Het investeren in het verhogen van het kwaliteitsniveau van een deel van de openbare ruimte is maatwerk. Een voetpad kan niet zomaar worden opgehaald naar een hoger aanlegniveau zonder rekening te houden met de naastgelegen verhardingen. Ook de oorzaak van de schades als kuilen, verzakkingen, bulten en obstakels is divers. Bij reconstructies pakken we deze zaken integraal aan. Bij het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande paden kan het zijn dat we gebonden zijn aan beperkingen. Door bijvoorbeeld vaste hoogtes van toegangen, bomen en boomwortels, vaste objecten in de ondergrond moeten soms concessies worden gedaan aan het resultaat. Door storings in kabels en leidingen is het mogelijk dat recent herstellde verhardingen worden open gegraven. Dit heeft altijd gevolgen voor de kwaliteit. Bij planmatige werkzaamheden, zoals de aanleg van netwerken, kan hiermee rekening worden gehouden in de onderhoudsplanning. Bij netwerken die in alle woonstraten gaan zal onvermijdelijk kwaliteitsverlies van de openbare ruimte volgen. Locaties van verhardingen die worden vervangen door waterdoorlatende materialen, moeten worden voorzien van regenwaterregulatie, een buis die overtollig water afvoert, of juist aanvoert om de bodem vochtig te houden. Dit vraagt dus om meer dan alleen het onderhoud van bestaande verhardingen.

Financiële informatie

In de begroting is zowel voor 'Klimaatadaptieve maatregelen' als voor 'Impuls reconstructies' een bedrag per jaar opgenomen. Deze investeringen zijn aangemerkt als een B-krediet en zijn daarom nog niet door de raad geautoriseerd.

Via dit voorstel wordt voorgesteld voor een periode van 2 jaar, totaal € 2.000.000 beschikbaar te stellen en hiervoor de B-kredieten "Impuls reconstructie onderhoud" en "Klimaatadaptieve maatregelen" te verlagen.

- Het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2023 te verlagen met €800.000.
- Het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2024 te verlagen met €900.000.
- Het B Krediet "Klimaatadaptieve maatregelen" van de jaarschijf 2023 te verlagen met een bedrag van € 300.000.

Uitvoering

Afdeling Buitenruimte verzorgt de uitvoering door planmatig de kwaliteit van voornamelijk de stoepen en tegelfietspaden en daarnaast de rijbanen (van stenen) in de gebieden te verbeteren.

Naast deze investering in de kwaliteit van de elementenverhardingen worden, waar mogelijk, ook kleinschalige meekoppelmogelijkheden voor klimaatadaptatieve maatregelen meegenomen zoals het omvormen van traditionele verhardingsmaterialen naar waterpasserende verhardingen.

We gaan grootschalig aan de gang op die locaties waar de komende jaren geen reconstructie gepland is. Dit zijn op de kaart de blauwe en gele gebieden. We hebben al deze onderhoudsgebieden buiten geschouwd en hiervan een prioritering per onderhoudsbuurt gemaakt. We gaan aan de slag met de kwaliteitsverbetering en pakken de tegelvoetpaden en -fietspaden die slecht (rood gemarkeerd) zijn bevonden als eerste aan. Daar waar reconstructies gepland zijn de komende jaren, herstellen we alleen de oneffenheden (wortelopdruk, kuilen). Dit zijn de rode (prio 1) en oranje (prio2) gebieden van de overzichtskaart.

Communicatie

De investering in het verbeteren van het kwaliteitsniveau elementen vindt voornamelijk plaats in woonstraten. De wijze van communiceren bij dit soort projecten is vastgelegd in het beheerplan verhardingen. Daarom informeert de aannemer met een brief minimaal een week tevoren alle bewoners en belanghebbenden over de werkzaamheden. In de brief geven we aan wat er gaat gebeuren, de start, het geplande einde en de gevolgen voor parkeren, fasering, afsluitingen en omleidingen, bereikbaarheid van de woningen (ook voor minder validen), scholen, schoolroutes, bedrijven, de afvalinzameling. In de brief staat een contactpersoon van zowel de aannemer als de gemeente die bereikbaar is voor vragen.

Bij de verbetering van de kwaliteit verandert de indeling van de openbare ruimte niet. Daarom zal er geen participatietraject worden opgestart.

Eerdere besluitvorming

- Beheerplan verhardingen 2022-2024 (vastgesteld door college 15-01-2022)
- Begroting 2023
- Collegeakkoord 2022-2026 "Samen zijn we Alblasserdam"
- College uitvoeringsprogramma 2023

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Beheerplan Verhardingen 2022-2024 - Voorstel

Bijlagen

1. Actieplan investering kwaliteit OR 2024-2025.pdf
2. focusgebieden onderhoud 2022-2024

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

B E S L U I T:

1. Een krediet van in totaal € 2.000.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsperiode 2024 en 2025.
2. Het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2023 te verlagen met €800.000 en het B krediet "Impuls reconstructie onderhoud" van de jaarschijf 2024 te verlagen met €900.000.
3. Het B Krediet "Klimaatadaptieve maatregelen" van de jaarschijf 2023 te verlagen met een bedrag van € 300.000.